

NASZE ABC

Chmury nad Litwą

Ostatnio prasa doniosła o poważnych rozruchach włościańskich na Litwie Kowieńskiej. Zaczęło się od bojkotu przez włościan rynków miejskich, niedopuszczania produktów do miast i niszczenia ich tym, co wbrew zakazowi do miast na targi wyruszyli.

Bojkot przeobraził się w rozruchy, które ogarnęły całe powiaty. W wyniku tych rozruchów padło kilkudziesięciu trupów zarówno ze strony policji, jak i włościan. Wojska nie zdecydowano się użyć przeciwko zbuntowanym chłopom.

Wypadki litewskie nie są odosobnione. Są one wynikiem pewnych zjawisk ogólnych, wydarzających się w załamywaniu się obecnego ustroju społeczno-gospodarczego. Rozkładanie się dotychczasowych form ustrojowych stwarza stany zapalne, które nie jednokrotnie wychodzą nazewnątrz w postaci takich czy innych zamieszek. Najoszczędniej wypowiadać się na terenie wsi, która bodaj najbardziej jest pokrzywdzona przy dzisiejszych formach ustrojowych. Tylko oparcie ustroju gospodarczego na nowych podstawach przyniesie rozwiązanie wciąż zaostrzających się bolączek.

Poza przyczynami ogólnymi działają na Litwie pewne przyczyny specjalne. Litwa dzisiejsza całkowicie izolowana od swych najbliższych sąsiadów nie jest państwem żywotnym. Zwalczająca całkowite odcięcie od większości dorzecza Niemna musi prowadzić do całkowitego zniszczenia struktury gospodarczej Litwy.

Dziś więc, gdy groźne chmury zagęszczają się nad Litwą byłby czas odpowiedni pomyśleć o uregulowaniu stosunków polsko-litewskich. Polska nie wysuwa w stosunku do Litwy żadnych nadmiernych postulatów. Polska chce jedynie, by stosunki między nią, a Litwą były normalnymi stosunkami, jakie istnieją między dwoma sąsiadującymi państwami europejskimi. Polska chce jedynie, by jej współpraca na Litwie Kowieńskiej korzystała z pełni praw obywatelskich. Polska uznaje przecież całkowicie samodzielną Litwę, pragnęłaby jedynie, by w imię tradycji wielowiekowego braterstwa dziś mogła się rozpocząć wspólna praca nad zwalczaniem często podobnych bolączek, trapiących obydwaj kraje.

J. K.

Pędzący pociąg towarowy

Wpadł na pociąg z żołnierzami

11 rannych wydobyto spod gruzów

BYDGOSZCZ, 5. 9. (PAT.). — Na stacji Wierzchucin pod Bydgoszczą wydarzyła się dziś rano katastrofa kolejowa wskutek zderzenia dwóch pociągów towarowych. 7 wagonów zostało zniszczonych, 12 osób odniosło ciężkie lub lżejsze rany. Na miejsce wypadku przybyły pociągi ratunkowe.

BYDGOSZCZ, 5. 9. (PAT.). — Szczegóły dzisiejszej katastrofy kolejowej na linii Maksymilianowo—Gdynia są następujące:

Na stacji Wierzchucin stał pociąg, w którym kilka wagonów było zajęte przez wojsko. Na tenże tor wjechał pomimo zamknię-

tego sygnału pociąg towarowy, zdążający do Gdyni. Skutki nieuwagi maszynisty pociągu towarowego były fatalne. Lokomotywa pociągu towarowego wpadła na stojący pociąg, drugiego 7 wagonów. Ostatnie cztery wagony pociągu stojące na stacji były załadowane bagażem, a w trzech pierwszych znajdowali się żołnierze, spod gruzów wagonów wydobyto 11 żołnierzy ciężiej i lżej rannych oraz 1 ciężko rannego funkcjonariusza kolejowego.

Afera w Zakładach Blumke

Oszukańcza transakcja w upadłej firmie

Władze prokuratorskie prowadzą dochodzenie w skandalicznej aferze ujawnionej przez syndyka masy upadłości adwokata K. w Zakładach Przemysłowych Blumke.

Przedsiębiorstwo znalazło się w nader ciężkiej sytuacji i w lipcu bieżącego roku ogłoszono upadłość. W toku sporządzania bilansu okazało się, że majątek Zakładów nie wystarczy na pokrycie wszystkich należności. Pasywa wyniosły sumę 7 milionów złotych. Syndyk masy upadłości przeglądając rachunki i zaznajamiając się z działalnością przedsiębiorstwa, w ostatnich czasach stwierdził zawarcie dwóch transakcji na szkodę wierzycieli. Mianowicie Zakłady Blumke posiadały dwie ogromne kamienice w Warszawie, przy ul. Nowolipki 44 i 46. Wartość domów oceniona była na około 8 milionów złotych. Tymczasem jednak na parę

dnia przed ogłoszeniem upadłości zarząd przedsiębiorstwa sprzedał obie kamienice niejakiemu Samuelowi Elberowi i Stanisławowi Kisielowi za dziesiątą część wartości, bo za sumę zaledwie 800.000 zł.

Wskutek tej transakcji, uszczuplającej majątek upadłego przedsiębiorstwa, wierzyciele Zakładów potracili olbrzymie sumy. Między innymi Skarb Państwa po szkodowany jest na 600.000 zł. Suma ta narosła z biegiem lat z tytułu niezapłaconych podatków. Również i Zarząd m. st. Warszawy stracił około 50.000 zł.

Adwokat K. dowiedziawszy się o tej aferze, niezwłocznie zawiadomił prokuratora, który wszczął energiczne śledztwo. W charakterze podejrzanych o zawarcie oszukańczej transakcji przesłuchiwać sa członkowie zarządu Zakładów Przemysłowych Blumke.

Sprawdzanie recept przez... urzędy skarbowe

Na terenie izb lekarskich omawiana była ostatnio sprawa niewłaściwej kontroli podatkowej, stosowanej przez urzędy skarbowe na prowincji wobec lekarzy. Zdarzają się wypadki, że urzędy skarbowe sprawdzają w aptekach recepty, a to celem ustalenia c-brotów poszczególnych lekarzy. Zdaniem izb lekarskich kontrola taka nietylko stanowi naruszenie obowiązującej lekarzy tajemnicy zawodu, ale mija się również z celem. Lekarze bowiem wystawiają częstokroć recepty bezpłatnie,

istnieje bowiem zwyczaj, iż przy wydawaniu recepty powtórnej nie pobiera się honorarium. W ten sposób dane zbierane w aptekach fałszywie przedstawiają zarobki lekarzy.

Wypadek śpiączki na Kresach

Państwowa Służba Zdrowia zarejestrowała w ubiegłym tygodniu niezwykle rzadko występującą w Polsce chorobę śpiączki. Jeden wypadek choroby zgłoszono na Wileńszczyźnie. W sprawie tej zażądano szczegółowych sprawozdań.

Podróżuj samolotem

Organizacje czeskie domagają się

Karnej ekspedycji przeciw Polakom

Niepowodzenia akcji represyjnej na Śląsku czeskim

MORAWSKA OSTRAWA, 4. 9. (PAT.). W czeskim Cieszyńsku odbyło się zebranie czeskiej rady narodowej, łączącej organizacyjnie

wszystkie instytucje, usiłujące wynarodowić ludność polską na Śląsku nad Olzą.

Rada wysłała do Pragi delega-

cję celem przedstawienia rządowi centralnemu następujących żądań:

1) Zaprowadzenia na Śląsku n. Olzę stanu wyjątkowego i wydanie zakazu urzędzenia zebrań polskich.

2) Wysłania na teren Śląska n. Olzę karnej ekspedycji wojskowej pod pozorem wzmocnienia załóg.

3) Pokrycie Śląska siecią specjalnej żandarmerji.

MORAWSKA OSTRAWA, 5. 9. „Ceske Slovo“ donosi, że pomimo licznego zgromadzenia żandarmerji czeskiej na Śląsku czeskim, akcja represyjna przeciwko ludności polskiej natrafia na przeszkodę spowodowaną brakiem bezpośrednich połączeń telefonicznych między oddziałami żandarmerji. Pismo proponuje zbudowanie własnej sieci telefonicznej, dla posterunku żandarmerji na Śląsku.

Adres hołdowniczy dla Prezydenta R.P. francuskich uczonych

We wtorek przybyła do Warszawy z Francji specjalna delegacja towarzystwa Les Amis de la Pologne, składająca się z 17 osób. Delegacja przywiozła z sobą adres hołdowniczy dla pana Prezydenta R. P., składający się z artystycznie oprawionego tomu, zawierającego 400 stron podpisów najwybitniejszych uczonych, władz miejskich i duchownych, działaczy społecznych i sześciu kół społeczeństwa francuskiego.

W godzinach popołudniowych delegacja była przyjęta przez prezydenta miasta Starzyńskiego.

Po trzydniowym pobycie w Warszawie, delegacja uda się do Krakowa.

Jeszcze raz

Przeciw agitacji wyborczej wypowiedział się premier Sławek

Agencja „Iskra“ komunikuje:

Ostatnio na terenie V okręgu wyborczego w Warszawie ukazała się ulotka przedwyborcza, agitująca na rzecz dwóch z pomiędzy czterech kandydatów tego okręgu, mianowicie na p. premiera W. Sławka i p. F. Kamińskiego. Jedną z tych ulotek nadesłano do p. premierowi, który czytawszy ją, wystosował następujące pismo do jej wydawcy:

Do Związku Stowarzyszeń Przyjaciół Wielkiej Warszawy w nieljsu. Wpadła mi w ręce ulotka agita-

cyjna, podpisana przez Związek Stowarzyszeń Przyjaciół Wielkiej Warszawy i t. p., zalecająca wyborcom V okręgu głosowanie na p. Feliksa Kamińskiego i na mnie. Stwierdzam, że Panowie wydali tę ulotkę bez pytania mnie o zgodę. Zgody swej daję, nie mogę, albowiem: — uważałem za nieprzyzwoite i niedopuszczalne dla siebie dawanie zgody i tem samem współdziałania w chwalebnym sobie dla uzyskania większych szans w przeciwdziałaniu do innych kandydatów: — powiedziałem publicznie, iż agitację przedwyborczą uważam za złą i zdania swego nie zmieniam.

Warszawa, 5 września 1935.

1000 śmiertelnych ofiar huraganu

Wicher przewraca pociągi ratunkowe

Doszczętne spustoszenie na wyspach Florydy

DOMY W GRUZACH.

NOWY JARK, 5. 9. (ATE.). — Według ostatnich wiadomości liczba zabitych podczas katastrofy huraganu na Florydzie wynosi przeszło 1.000 osób. Istnieje obawa, że cyfra ta jeszcze się zwiększy.

Zachodzi przypuszczenie, że położony na wyspie Matecumbe oboz pracy dla weteranów wojennych został zniszczony i 500 byłych wojskowych poniosło śmierć.

Obecna katastrofa przewyższa swymi rozmiarami cyklon z r. 1926, który pociągnął za sobą przeszło 2.000 ofiar w ludziach.

MIAMI, 5. 9. (PAT.). Jeden z dziennikarzy amerykańskich, który przeleciał samolotem nad miejscowościami, dotkniętymi katastrofą, oświadczył, iż zniszczenie, jakiego dokonał huragan, jest straszliwe.

Widzi się wszędzie obalone i powyrwane z korzeniami drzewa i słupy telegraficzne. Całe ogrody leżą pokotem. Domy zostały obrócone w gruzy i popłatanie desk. Na brzegu morza leżą obok siebie uszkodzone lub całkowicie rozbite barki, łodzie i motory.

Zdaniem dziennikarza liczba ofiar musi być bardzo wielka.

Z Jacksonville na Florydzie donoszą, że nad miejscem, gdzie znajdowały się obozy byłych kombatantów, przeleciały dwa samoloty, wysłane przez władze, by zbadać rozmiary klęski na wyspach Florida-Keys.

Depesze radiowe, nadane z tych samolotów, stwierdzają, iż obozy zostały doszczętnie zniszczone przez burzę. Pociągi ratunkowe siłą wiatru były zrzucone z nasypu. Wagony leżą rozbite i powyrwane. Zachodzi obawa, iż liczba ofiar jest bardzo znaczna.

MILJONOWE SZKODY.

WASZYNGTON, 5. 9. — Reuter donosi z Jacksonville, że liczba ofiar waha się od 200 do 400. Po-

Chłodniej Wietrzno

Wczoraj o godz. 15 pp. temperatura w Zakopanem i Łodzi wynosiła 15 stopni, w Gdyni i Bydgoszczy 16, w Warszawie, Krakowie, Grudziądzu i Wilnie — 19, w Brześciu i Tarnobrzegu — 20, w Łucku i Lwowie — 21, w Przemyslu — 22 oraz w Zaleszczykach — 24.

Dziś w dalszym ciągu pogoda o zachmurzeniu zmiennym z przelotnymi deszczami. Chłodniej. Dość silne lub umiarkowane i chwilami porywiste wiatry z kierunków zachodnich.

Propozycje pokojowe wysunął „komitet pięciu“

PARYŻ, 5. 9. (PAT). Korespondent Havasa w Genewie donosi, iż na najbliższym posiedzeniu Rady Ligi Narodów zostanie utworzony specjalny komitet złożony z

5-ciu osób, który niezwłocznie imieniu Rady podejmie prace nad znalezieniem pokojowego rozwiązania zatargu włosko-abisyńskiego.

Na pełnym morzu

Zderzyły się dwa okręty

735 pasażerów na uszkodzonym statku

CASABLANCA, 5. 9. (PAT). Parowiec angielski „Doric“, który rano rozesał sygnały SOS, zderzył się ze statkiem francuskim „Formigny“.

LONDYN, 5. 9. (PAT). Reuter komunikuje następujące szczegóły katastrofy parowca angielskiego „Doric“:

Parowiec, pojemności 16481 ton, powracając do Londynu z rejsu śródziemnomorskiego, zderzył się ze statkiem francuskim „Formigny“ (2166 tona), w odle-

głości 40 mil od wybrzeża portugalskiego. „Doric“ miał na pokładzie 736 pasażerów, z czego 400 zabrał statek angielski „Orich“, zaś — okręt „Viceroy of India“. Reszta pasażerów i załoga narazie pozostała na pokładzie „Doric“. Statek „Formigny“ nie odniósł poważniejszych uszkodzeń.

LONDYN, 5. 9. (PAT). Wszyscy pasażerowie okrętu „Doric“ zostali uratowani. Uszkodzenie statku nie jest poważne. „Formigny“ odpłynął w dalszą drogę.

Aresztowania w Berlinie

pod zarzutem wywołania katastrofy

BERLIN, 5. 9. (PAT). Śledztwo urzędowe w sprawie katastrofy zaważenia się tunelu kolejki podziemnej budowanej przy ul. Hermana Goeringa w Berlinie doprowadziło do aresztowania w dniu dzisiejszym 4 osób. Aresztowani zostali: dyr. berlińskiego towarzystwa budowy Hugo Hoffmann, inż. J. K. Rath, kierownik budowy inż. dypl. Fritz Noth, rad. kolei Rzeszy Wilhelm Weyher. Wszyscy czterej

oskarżeni zostaną o lekkomyślne spowodowanie śmierci 19 ofiar, dokonane przez zaniedbanie podstawowych regul, jakich przestrzegać należy przy budowie tuneli podziemnych. Śledztwo prowadzone było przez naczelnego prokuratora dr. Reimera przy pomocy gremjum rzeczoznawców technicznych i kryminalnych z profesorem politechniki berlińskiej dr. Hertwigiem na czele.

Komuniści hiszpańscy gotują Nową rewolucję

MADRYT, 5. 9. (PAT). Liczne wypadki w ostatnich dniach zdają się wskazywać, iż „wyrotowe“ elementy w Hiszpanji rozpoczynają swoją działalność. Według doniesień z Saragossy, policja wykryła tam nielegalne zebranie komunistyczne, przyczem 34-ech uczestników zebrania zostało aresztowanych. Na zebraniu tem

uchwalone zostały rezolucje w sprawie podjęcia w Hiszpanji nowej kampanji agitacji. W Barcelonie skonfiskowano bogaty skład amunicji i broni, który hiszpańscy anarchiści zakupili od separatystów katalońskich po rozbięciu tych ostatnich w październiku ub. roku.